

PODROBNÁ USTANOVENÍ o OPRÁVNĚNOSTI VÝDAJŮ

**Finanční mechanismus EHP
a
Norský finanční mechanismus
2004-2009**

Obsah

A. PRAVIDLA O OPRÁVNĚNOSTI VÝDAJŮ.....	3
1. VÝDAJE SKUTEČNĚ HRAZENÉ.....	3
1.1 <i>Platby předkladatelů nebo zprostředkovatelů</i>	<i>3</i>
1.2 <i>Prokázání výdaje</i>	<i>4</i>
1.3 <i>Sub-dodávky</i>	<i>4</i>
2. ÚČTOVÁNÍ A ZACHÁZENÍ S PŘÍJMY	5
3. FINANČNÍ NÁKLADY A JINÉ POPLATKY A VÝLOHY PRÁVNÍ OCHRANY	5
3.1 <i>Finanční náklady</i>	<i>5</i>
3.2 <i>Bankovní poplatky z účtů</i>	<i>5</i>
3.3 <i>Právní poplatky za konzultace, notářské poplatky, náklady na odborné a finanční posudky a náklady na účetnictví nebo audit</i>	<i>5</i>
3.4 <i>Náklady na záruky poskytované bankou nebo jinou finanční institucí</i>	<i>6</i>
3.5 <i>Pokuty, peněžní pokuty a výdaje za soudní spory</i>	<i>6</i>
4. NÁKUP VYBAVENÍ Z DRUHÉ RUKY	6
5. NÁKUP POZEMKU	6
5.1 <i>Obecné pravidlo.....</i>	<i>6</i>
5.2 <i>Práce na ochranu životního prostředí</i>	<i>7</i>
6. NÁKUP NEMOVITOSTI	7
6.1 <i>Obecné pravidlo</i>	<i>7</i>
6.2 <i>Podmínky oprávněnosti</i>	<i>7</i>
7. DPH A DALŠÍ DANĚ A POPLATKY	8
8. NÁKLADY VYNAKLÁDANÉ PŘI ŘÍZENÍ A IMPLEMENTACI POMOCI PODLE FINANČNÍHO MECHANISMU EHP A/NEBO NORSKÉHO FINANČNÍHO MECHANISMU	8
8.1 <i>Obecné pravidlo</i>	<i>8</i>
8.2 <i>Kategorie výdajů na řízení, implementaci, monitorování a kontrolu oprávněné pro spolufinancování</i>	<i>8</i>
8.3 <i>Ostatní výdaje na rozjezdové financování</i>	<i>9</i>
B. POŽADAVKY NA INFORMACE O DOSTATEČNÉ PŘÍJEMNÉ AUDITU	10

A. PRAVIDLA O OPRAVNĚNOSTI VÝDAJŮ

Článek 3.1.5 Pravidel a postupů pro implementaci finančního mechanismu EHP a stejný článek Pravidel a postupů pro implementaci Norského finančního mechanismu stanoví obecná pravidla pro výdaje a financování. Těmto podrobným ustanovením o oprávněnosti podléhají všechny operace spolufinancované podle Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu.

1. Výdaje skutečně hrazené

1.1 Platby předkladatelů nebo zprostředkovatelů

1.1.1 Předkladatelé a zprostředkovatelé jsou definováni jako instituce a veřejné a soukromé firmy v přijímajícím státě odpovědné za implementaci projektů. Předkladatelé jsou instituce odpovědné za implementaci jednotlivých projektů, zatímco zprostředkovatelé mají odpovědnost za implementaci účelových grantů, pomoc při přípravě projektů a programy.

1.1.2 V případě programů, účelových grantů a pomoci při přípravě projektů znamenají „platby zprostředkovatelům“ grantovou pomoc vyplacenou konečným příjemcům. Platby grantové pomoci zprostředkovateli musí být zdůvodněny s ohledem na podmínky a cíle grantu.

1.1.3 Implementace projektu zahrnuje všechna stádia od předběžného plánování až po dokončení schváleného projektu, včetně příslušných opatření pro zajištění publicity. Veškeré výdaje vynaložené institucí odpovědnou za implementaci musí být doložené listinnými důkazy. Vynaložené výdaje jsou oprávněné pro pomoc od data, kdy ÚFM¹ poskytne svůj závazek. Konečné datum oprávněnosti stanoví svým rozhodnutím poskytujícím grant VFM² a/nebo norské Ministerstvo zahraničních věcí a je uvedeno v grantové dohodě.

1.1.4 Platby prováděné předkladateli nebo zprostředkovateli jsou obvykle ve formě hotovosti. Za podmínek uvedených v bodě 1.1.5 a 1.1.6 však mohou být součástí plateb také příspěvky v naturáliích a režie. Spolufinancování operace podle Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu však nepřevyší na konci operace celkové oprávněné výdaje, s výjimkou příspěvků v naturáliích.

1.1.5 Příspěvky v naturáliích jsou oprávněnými výdaji pokud:

- (a) jde o poskytnutí pozemku nebo nemovitosti, vybavení nebo materiálů, výzkumu nebo odborné činnosti, nebo neplacené dobrovolné práce;
- (b) jejich hodnotu lze samostatně ocenit a provést její audit;
- (c) je v případě poskytnutí pozemku nebo nemovitosti hodnota ověřena nezávislým kvalifikovaným odhadcem nebo řádně zmocněným úředním orgánem;
- (d) je v případě neplacené dobrovolné práce hodnota této práce stanovena při zohlednění stráveného času a běžných hodinových a denních sazeb za provedenou práci;
- (e) jsou dodržena ustanovení uvedená v bodech 4, 5 a 6 tam, kde je to vhodné.

¹ ÚFM (Úřad pro řízení finančního mechanismu)

² VFM (Výbor pro řízení finančního mechanismu)

1.1.6 Režijní náklady mohou být oprávněnými výdaji za předpokladu že vycházejí ze skutečných nákladů, které souvisejí s implementací operace spolufinancované Finančním mechanismem EHP a/nebo Norským finančním mechanismem a jsou přiděleny na operaci poměrným dílem podle řádně zdůvodněné poctivé a spravedlivé metody.

1.1.7 Ustanovení bodů 1.1.4 až 1.1.6 platí pro jednotlivé příjemce uvedené v bodě 1.1.2 v případě programů, účelových dotací a přípravy projektů.

1.2 Prokázání výdajů

Zpravidla se platby předkladatelů nebo zprostředkovatelů dokládají přijatými fakturami. Když to není možné, dokládají se účetními doklady rovnocenné důkazní hodnoty. Kromě toho pokud výkon prací nepodléhá veřejné soutěži, jsou platby předkladatelů nebo zprostředkovatelů oprávněnými výdaji skutečně hrazenými (včetně výdajů uvedených v bodě 1.1.4) institucemi nebo veřejnými nebo soukromými firmami, které se podílejí na implementaci operace.

1.3 Sub-dodávky

1.3.1 Aniž je dotčena působnost přísnějších národních předpisů, nejsou výdaje týkající se následujících sub-dodávek oprávněné pro financování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu::

- (a) sub-dodávka, která zvyšuje náklady provedení operace bez toho aby k ní přidala poměrnou část hodnoty;
- (b) sub-dodávky třetích stran nebo konzultantů, ve kterých je platba definována jako procento z celkových nákladů operace, pokud tuto platbu neoprávně navrhovatel nebo prostředník odkazem na skutečnou hodnotu práce nebo poskytnutých služeb.

1.3.2 U všech sub-dodávek se sub-dodavatelé zavazují že poskytnou auditorským a kontrolním institucím veškeré nezbytné informace pokud jde o subdodavatelsky zajišťované činnosti.

2. Účtování a zacházení s příjmy

2.1 Pro účely tohoto pravidla zahrnují „zdroje“ také příjmy získané operací během období jejího spolufinancování nebo jakéhokoli delšího období až do ukončení pomoci, jak může být přijímajícím státem stanoveno, a to z prodeje, pronájmu, služeb, přihlášek/poplatků nebo jiných rovnocenných příjmů s výjimkou:

(a) příjmů generovaných během ekonomické životnosti spolufinancovaných investic po ukončení pomoci;

(b) příspěvků na spolufinancování operací ze soukromého sektoru, které se budou spolu s veřejnými příspěvky uvedeny ve finančních tabulkách pro příslušnou pomoc.

2.2 Příjmy pod bodem 2.1 představují příjmy částku snižující spolufinancování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu, která je potřeba pro danou operaci. Před vypočtením účasti Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu a nejpozději v době ukončení pomoci se tyto příjmy odečtou od oprávněných nákladů operace buď celé nebo poměrným způsobem podle toho, zda je spolufinancovaná operace generovala celé nebo pouze zčásti.

3. Finanční náklady a jiné poplatky a výlohy právní pomoci

3.1 *Finanční náklady*

Debetní úrokové poplatky za finanční transakce, devizové provize a ztráty a další čistě finanční náklady nejsou oprávněné pro spolufinancování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu..

3.2 *Bankovní poplatky z účtů*

Pokud spolufinancování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu vyžaduje otevření samostatného účtu nebo účtů pro implementaci operace, jsou bankovní poplatky za otevření a správu účtů oprávněné pro spolufinancování.

3.3 *Právní poplatky za konzultace, notářské poplatky, náklady na odborné a finanční posudky a náklady na účetnictví nebo audit*

Tyto náklady jsou oprávněné jsou-li přímo spojené s operací a nezbytné pro její přípravu nebo implementaci, a nebo v případě nákladů na účetnictví nebo audit, souvisejí-li s požadavky přijímajícího státu.

3.4 Náklady na záruky poskytované bankou nebo jinou finanční institucí

Tyto náklady jsou oprávněné tam, kde jsou tyto záruky považované za nezbytné ze strany Výboru pro řízení finančního mechanismu a/nebo norského ministerstva zahraničních věcí v případě záloh z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu.

3.5 Pokuty, peněžní pokuty a výdaje na soudní spory

Tyto výdaje nejsou oprávněné.

4. Nákup vybavení z druhé ruky

Při splnění následujících tří podmínek jsou náklady na nákup vybavení z druhé ruky oprávněné pro spolufinancování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu aniž je dotčena působnost přísnějších národních předpisů:

- (a) prodejce vybavení poskytne prohlášení o jeho původu a potvrdí, že nikdy nebylo zakoupeno za pomoci národních grantů nebo grantů z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu;
- (b) cena vybavení nepřevyšuje jeho tržní hodnotu při zohlednění jeho kratší technické a ekonomické životnosti a je nižší než náklady na podobné nové vybavení; a
- (c) vybavení má technické parametry nutné pro provoz a splňuje platné normy a standardy.

5. Nákup pozemku

5.1 Obecné pravidlo

Náklady na nákup nezastavěného pozemku jsou oprávněné pro spolufinancování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu za následujících podmínek, aniž je dotčena působnost přísnějších národních pravidel:

- (a) existuje přímá vazba mezi nákupem pozemku a cíli spolufinancované operace;
- (b) s výjimkou případů popsaných v bodě 5.2 nesmí nákup pozemku představovat více než 10 % z celkových oprávněných výdajů operace, pokud není v pomoci schválené VFM a/nebo norským ministerstvem zahraničních věcí stanoveno vyšší procento;
- (c) zajistí se sdělení nezávislého kvalifikovaného odhadce nebo řádně zmocněného úředního orgánu potvrzující, že nákupní cena nepřevyšuje tržní hodnotu a že pozemek není zatížen žádnými dluhy pokud jde o hypotéku a další závazky, zejména pokud jde o znečištění.
- (d) Oprávněné nejsou ani náklady na nákup pozemku, který je již ve vlastnictví instituce odpovědné za implementaci ani nákup pozemku ve vlastnictví státní správy.
- (e) Pozemky nesmí být za žádných okolností nakoupeny z důvodů spekulace.

(f) Nákup pozemku schválí svým rozhodnutím VFM a/nebo norské ministerstvo zahraničních věcí.

5.2 Operace na ochranu životního prostředí

Pokud jde o operace na ochranu životního prostředí musí být pro oprávněnost výdajů splněny všechny podmínky uvedené níže:

- nákup podléhá kladnému rozhodnutí přijímajícího státu,
- pozemek je věnován na zamýšlený účel po dobu stanovenou v tomto rozhodnutí,
- pozemek není určen pro zemědělské využití s výjimkou řádně odůvodněných případů akceptovaných přijímajícím státem,
- nákup provede veřejná instituce nebo instituce řízená veřejným právem, nebo je proveden jejich jménem.

6. Nákup nemovitosti

6.1 Obecné pravidlo

Náklady na nákup nemovitosti, tedy budov postavených nebo ve výstavbě a pozemku, na kterém stojí, mohou být oprávněny pro spolufinancování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu, existuje-li přímé spojení mezi nákupem a cílem dané operace za podmínek bodu 6.2 aniž je dotřena působnost přísnějších národních předpisů. Nákup nemovitosti musí vyhovovat specifickým provozním potřebám projektu.

6.2 Podmínky oprávněnosti

6.2.1 Zajistí se sdělení nezávislého kvalifikovaného odhadce nebo řádně zmocněného úředního orgánu potvrzující, že cena nepřevyšuje tržní hodnotu a že nemovitost není zatížena žádnými dluhy pokud jde o hypotéku a další závazky, zejména z poškození související se znečištěním, a které buď potvrzuje, že budova splňuje národní předpisy a nebo specifikuje body, které nejsou v souladu a termín, kdy se předpokládá jejich náprava ze strany navrhovatelů nebo prostředníků při provozu.

6.2.2 Nemovitost nezískala za posledních 10 let žádný národní nebo dárcovský grant, který by vedl ke vzniku duplicitní pomoci v případě spolufinancování nákupu z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu.

6.2.3 Nemovitost se použije pro takový účel a po takovou dobu, jak specifikuje rozhodnutí VFM a/nebo norského ministerstva zahraničních věcí. Vlastnictví musí být převedeno na konečného příjemce na konci operace a nemovitost nesmí být pět let po tomto datu prodána.

6.2.4 Nemovitost smí být používána pouze v souladu s cíli operace. Zejména budovy mohou být použity k umístění služeb státní správy pouze tehdy, kdy je toto užití v souladu s aktivitami oprávněnými podle Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu.

6.2.5 Náklady na nákup nemovitosti již ve vlastnictví instituce odpovědné za implementaci projektu a nákup nemovitosti ve vlastnictví státní správy nejsou oprávněné.

6.2.6 Výdaje na přípravu staveniště a výstavbu, které jsou nezbytné pro implementaci projektu mohou být oprávněné.

6.2.7 Nemovitost nesmí být za žádných okolností nakoupena z důvodů spekulace.

6.2.8 Nákup nemovitosti a nových budov a staveb musí být schválen rozhodnutím VFM a/nebo norského ministerstva zahraničních věcí.

7. DPH a další daně a poplatky

Výdaje související s DPH a jinými daněmi, odvody a poplatky jakékoli povahy, které ze zákona nelze z přijímajícího státu kompenzovat, jsou oprávněné pro financování.

Ostatní daně a poplatky (zejména přímé daně a příspěvky na sociální zabezpečí z mezd a platů), které vznikají ze spolufinancování z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu nepředstavují oprávněné výdaje pokud je skutečně a s konečnou platností nenese konečný oprávněný nebo jednotlivý příjemce.

8. Náklady vynakládané na řízení a implementaci pomoci podle Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu

8.1 Obecné pravidlo

Náklady, které vynakládají přijímající státy při řízení, implementaci, monitorování a kontrole finančních prostředků Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu nejsou oprávněné pro spolufinancování s výjimkou bodu 8.2 a těch, které spadají do kategorie uvedené v bodu 8.2.1.

8.2 Kategorie výdajů na řízení, implementaci, monitorování a kontrolu oprávněné pro spolufinancování

8.2.1 Následující kategorie výdajů jsou oprávněné pro spolufinancování podle podmínek uvedených v bodech 8.2.2 až 8.2.3:

— v případě dalších systémů řízení konkrétně zřízených pro Finanční mechanismus EHP a/nebo Norský finanční mechanismus, výdaje týkající se přípravy, hodnocení a monitorování pomoci a operací (ale bez výdajů na nákup a instalaci počítačových systémů pro řízení, monitorování a hodnocení),

— výdaje na účast na každoročním setkání se státy ESVO a schůze dalších výborů týkající se implementace pomoci a pořádané mimo přijímající stát. Tyto výdaje mohou také zahrnovat náklady

na experty a další účastníky v těchto výborech, včetně účastníků ze třetích zemí, kdy předseda těchto výborů považuje jejich přítomnost za nezbytnou pro účinnou implementaci pomoci,

— výdaje týkající se auditů a kontrol na místě u operací, kde se to týká aktivit uvedených výše a jsou nad běžné povinnosti přijímajícího státu.

Příspěvek Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu na výdaje podle bodu 8.2.1 je omezen maximální částkou, která je stanovena v jednotlivých grantových smlouvách schválených VFM a/nebo norským ministerstvem zahraničních věcí.

8.2.2 Výdaje přijímajícího státu na platy včetně příspěvků na sociální zabezpečení jsou oprávněné pouze v těchto případech:

- (a) státní zaměstnanci nebo jiní veřejní činitelé, kteří jsou dočasně převedeni řádně dokladovaným rozhodnutím příslušného úřadu na provádění úkolů uvedených v bodě 8.2.1 na výlučné a doplňkové bázi;
- (b) další pracovníci zaměstnaní plněním úkolů uvedených v bodě 8.2.1.

Období dočasného nebo trvalého zaměstnání nesmí překročit konečné datum pro oprávněnost výdajů stanovené v jednotlivých grantových smlouvách schválených VFM a/nebo norským ministerstvem zahraničních věcí.

8.3 Ostatní výdaje na přípravu projektů

Jiné činnosti než uvedené v bodě 8.2 (jako jsou studie, semináře a informační akce) mohou být spolufinancovány z Finančního mechanismu EHP a/nebo Norského finančního mechanismu v rámci pomoci na přípravu projektů.

B. POŽADAVKY NA INFORMACE O DOSTATEČNÉM PROVEDENÍ AUDITU

Dostatečné provedení auditu pro danou pomoc funguje, když:

1. Účetní záznamy vedené na příslušné úrovni řízení poskytují podrobné informace o výdajích skutečně vynaložených u každé spolufinancované operace navrhovateli nebo prostředníky včetně, pokud prostředníci nejsou konečnými příjemci financování, institucí a firem provádějících tyto operace. Účetní záznamy uvádějí datum, kdy byly vytvořeny, částku každé výdajové položky, povahu podkladových dokumentů a datum a způsob platby. Příložený jsou nezbytné listinné důkazy (např. faktury).

2. U výdajových položek, které se týkají spolufinancované operace pouze částečně se prokáže přesné rozdělení výdaje mezi spolufinancované a jiné operace. Stejně platí pro typy výdajů, které se považují za oprávněné pouze do určité výše nebo v poměru k jiným nákladům.

3. Technické specifikace a finanční plán operace, zprávy o postupu, dokumenty týkající se schválení grantu, veřejné soutěže a zadávání veřejných zakázek a kontraktů, zprávy o kontrolách výrobků a služeb spolufinancovaných v rámci operace, jsou také vedeny na příslušné úrovni řízení.

4. Pro vykazování výdajů skutečně vynaložených v rámci spolufinancovaných operací pro platebního agenta, který stojí mezi navrhovatelem nebo prostředníkem nebo institucí provádějící operaci a přijímajícím státem, se informace uvedené v odstavci 1 shrne do podrobného hlášení výdajů za každou operaci, které bude zahrnovat všechny jednotlivé výdajové položky za účelem výpočtu celkové potvrzené částky. Podrobná hlášení o výdajích tvoří podkladovou dokumentaci pro účetní záznamy platebního agenta.

5. KFM/platební agenti vedou účetní záznamy za každou operaci a za celkovou částku výdajů potvrzenou navrhovateli nebo prostředníky. Platební agenti předávající zprávy přijímajícímu státu je předkládají se seznamem operací schválených pro každou pomoc, kde je každá operace podrobně identifikovaná a uveden navrhovatel nebo prostředník, datum schválení grantu, částky přidělené a vyplacené a výdajové období, a celkové výdaje pokud jde o programovací rámec přijímajícího státu. Tato informace tvoří podkladovou dokumentaci pro účetní záznamy přijímajícího státu a je základem pro přípravu prohlášení o výdajích předkládaných Finančnímu mechanismu EHP a/nebo Norskému finančnímu mechanismu.

6. V případě počítačového převodu účetních údajů obdrží všechny dotčené úřady a instituce, pro odůvodnění svých účetních záznamů a částek vykazovaných výše, dostatečné informace od nižší úrovně tak, aby byl zajištěn dostatečný revizní záznam o celkových souhrnných částkách potvrzených Finančnímu mechanismu EHP a/nebo Norskému finančnímu mechanismu až na jednotlivé výdajové položky a podkladové dokumenty na úrovni navrhovatelů nebo prostředníků a institucí provádějících operace.